

SÈRIE 1

La prova consta de 5 exercicis. Els exercicis 1 (Traducció) i 2 (Sintaxi) són comuns a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 3 (Morfologia), 4 (Etimologia i lèxic) i 5 (Cultura), cal triar una de les dues opcions A o B (la mateixa per a tots tres).

1. Exercici de traducció

[3 punts]

Plutarc, *Vida d'Alcibíades*, 1,1-2: Alcibíades va estar sota la tutoria de dos homes importants parents seus i va treure profit de la protecció de Sòcrates.

τοῦ δὲ Ἀλκιβιάδου Περικλῆς καὶ Ἀρίφρων οἱ Ξανθίππου, προσήκοντες κατὰ γένος, ἐπετρόπευον. λέγεται δ'οὐ κακῶς ὅτι τῆς Σωκράτους πρὸς αὐτὸν εὐνοίας καὶ φιλανθρωπίας οὐ μικρὰ ἀπέλαυν.

ὁ Ἀλκιβιάδης, -ου: Alcibíades

ὁ Περικλῆς, -έους: Pèicles

ὁ Ἀρίφρων, -ονος: Arifró

ὁ Ξάνθιππος, -ου: Xantip

ὁ Σωκράτης, -ους: Sòcrates

μικρὰ (amb valor adverbial)= poc

Traducció:

Eren tutors d'Alcibíades Pericles i Arifró, els fills de Xantip, parents de sang. Es diu, i no erròniament, que va aprofitar-se no poc del favor i benevolència de Sòcrates vers ell.

2. Exercici de sintaxi	[2 punts]
a) Digueu quantes oracions hi ha al text i quin és el verb de cadascuna.	
Hi ha tres oracions, amb el verbs ἐπετρόπευον, λέγεται i ἀπέλαυν	
b) Digueu de quin tipus és l'oració que introdueix ὅτι i quina funció fa.	
Oració subordinada substantiva amb funció de Subjecte de λέγεται	
c) Copieu els sintagmes preposicionals del text i digueu quina funció fan.	
κατὰ γένος: CC de procedència / causa πρὸς αὐτὸν: CC de direcció	

Opció A

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Totes les paraules de la llista següent són formes verbals en aorist d'indicatiu, llevat de dues. Subratlleu-les.

εἶδον	ἔπεισαν
ἐγένετο	<u>ἀφικνοῦνται</u>
ἐποίησατο	ἐγένοντο
ἔτριψε	<u>εἶχον</u>
ἔλαβον	ἐδίωξαν

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Escriu dos mots en català o en castellà que siguin derivats dels mots grecs següents:

Ex. ἡ γυνή: ginecologia, gineceu

θερμός > **termòmetre, tèrmic**

ὁ οἶκος > **economia, ecologia**

μισέω > **misogínia, misàntrop**

τὸ φῶς > **fotografia, fotòmetre**

ἡ κεφαλή > **encèfal, cefalea**

5. Exercici de cultura [2 punts]

Al text que heu traduït s'esmenten els noms de tres personatges importants de la història de Grècia (Alcibiàdes, Pèricles i Sòcrates). Redacteu un comentari en què desenvolueu les qüestions que se us proposen a continuació (200 paraules):

- Qui era cadascun. En quina ciutat i quina època van desenvolupar les seves carreres.
- Sistema polític pel qual es regia. Breu descripció.
- Conflicte històric que van viure tots tres: bàndols enfrontats, batalles més importants i desenllaç.

Tots tres personatges coincideixen a Atenes, al s.V aC. Pèricles fou un polític que va governar com a *strategos* la ciutat durant trenta anys que es consideren el moment més esplendorós de la història d'Atenes. La polis d'Atenes es regia per un sistema democràtic que ell mateix va consolidar. Les institucions més importants d'aquesta constitució eren l'assemblea popular (*ekklesia*), a la qual podien assistir tots els ciutadans -homes majors d'edat, fills de mare i pare atenesos-; el consell (*boulé*), format per cinc-cents membres de l'assemblea, amb funció legislativa i executiva; els magistrats com els arconts, estrategues i pritanis; i els tribunals, l'Areòpag, per a delictes de sang, i la Heliea, el tribunal popular.

En aquesta ciutat i en aquest context polític va viure també Sòcrates, el filòsof més important d'Atenes, mestre de Plató i també d'Alcibiàdes. Tots tres van viure les Guerres del Peloponès, que van enfrontar Atenes i Esparta, per l'hegemonia de Grècia. Pèricles en va ser un protagonista actiu, igual que Alcibiàdes, només que el primer va ser general al principi de la guerra mentre que Alcibiàdes va ser-ho la final, quan va dirigir la flota atenesa a la l'expedició de Sicília que va acabar amb la seva derrota i fugida a Esparta per salvar-se de les acusacions de traïció formulades contra ell a Atenes. Feia anys que Pèricles havia mort quan es van produir aquests fets que van significar la derrota dels Atenesos a la guerra. Una de les conseqüències en va ser la mort de Sòcrates, condemnat pels atenesos a prendre la cicuta després d'haver estat declarat culpable de corrompre els joves.

Opció B

3. Exercici de morfologia

[1 punt]

Escriuiu cada una de les formes següents del verb ἔχω al costat de l'anàlisi morfològica que li correspongui:

ἔχειν, ἔσχον, ἔχων, εἶχον, σχών

a) Nominatiu singular masculí, participi d'aorist, veu activa.	σχών
b) 1ª persona del singular o tercera persona del plural, aorist d'indicatiu, veu activa.	ἔσχον
c) Infinitiu present, veu activa.	ἔχειν
d) 1ª persona del singular o tercera persona del plural, imperfect, veu activa.	εἶχον
e) Nominatiu singular masculí, participi de present, veu activa.	ἔχων

4. Exercici d'etimologia i lèxic

[2 punts]

Amb quin mot grec estan relacionats els següents mots en català? Quan l'hàgiu identificat, esmenteu un altre derivat en català o castellà:

Ex. gineceu	ἡ γυνή	ginecologia
hipermercat	ὑπέρ	hipertensió
mesolític	μέσος / λίθος	mesosfera / litografia
eutanàsia	εὖ / θάνατος	eufemisme / tanatori
hidrògen	ὑδωρ / γένος	hidrofòbia / gènesi
acèfal	κεφαλή	cefalea

5. Exercici de cultura

[2 punts]

Marqueu a la casella corresponent si les següents afirmacions són vertaderes o falses (si marqueu "vertader" cal que siguin certs TOTS els aspectes esmentats a cadascuna).

	vertader	fals
Antígona i Ismene eren germanes, filles d'Èdip i Jocasta i, per tant, princeses de Tebes.	X	
El Partenó, del qual avui encara podem veure les restes, era un temple dedicat a la deessa Atena, protectora de la ciutat d'Atenes; el seu nom (παρθενος) era un epítet de la deessa i indica que era verge.	X	
La <i>Illiada</i> i l' <i>Odissea</i> són els màxims exponents del gènere èpic grec. En ambdós poemes, el poeta invoca, en els primers versos, un ésser diví per tal que narri les gestes dels herois.	X	
Sòcrates, tot i ser un personatge de la comèdia d'Aristòfanes <i>Els núvols</i> , fou un personatge real, mestre de Plató i Xenofont.	X	
Orestes, fill d'Odisseu i Penèlope, va a la recerca del seu pare, per venjar la mort de la seva mare.		X